

Voorontwerp van decreet tot uitvoering van maatregelen over het onderwijs uit cao XII leerplicht, cao V basiseducatie en cao VI hoger onderwijs vanaf schooljaar of academiejaar 2021-2022

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Situering

Dit ontwerp van decreet voert een aantal maatregelen uit die ingaan vanaf het schooljaar 2021-2020 in het kader van:

- het protocol van 10 september 2021 betreffende de onderhandelingen van die gevoerd werden betreffende een akkoord van sectorale sociale programmatie voor de jaren 2021-2024 voor de sector "Onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering en de representatieve vakorganisaties ACOD, FCSOD (en ACV Voeding en diensten) en VSOA (CAO XXII).
- het protocol van 10 september 2021 betreffende de onderhandelingen die gevoerd werden betreffende een akkoord van sectorale programmatie voor de jaren 2021-2024 voor de sector "Hoger onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering, de representatieve vakorganisaties ACOD, FCSOD en VSOA en de besturen van het hoger onderwijs.
- het protocol van 10 september 2021 betreffende de onderhandelingen die gevoerd werden betreffende een akkoord van sectorale sociale programmatie voor de jaren 2021-2024 voor de sector "Basiseducatie" van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering, de werkgevers Ligo, Centra voor Basiseducatie vzw en de representatieve vakorganisaties ACOD, COC en VSOA.

2. Samenvatting

De protocollen van 10 september 2021 bevatten voornamelijk maatregelen betreffende de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van onderwijspersoneel en beginnende personeelsleden, die meer ondersteuning zullen bieden. Deze maatregelen zijn zowel kwalitatief van aard als financieel.

Concreet geeft dit decreet uitvoering aan de protocollen voor de volgende maatregelen:

- ondersteuning van de kerntaak van de leraar in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs
- versterking van de aanvangsbegeleiding van leraren in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de internaten
- versterking van de beleidsondersteuning in het basisonderwijs
- versterking van het samen school maken in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de internaten
- verhoging van de nascholingsmiddelen voor de centra voor basiseducatie tot het niveau van de centra voor volwassenenonderwijs
- éénmalige benoeming van 60-plussers in de centra voor basiseducatie
- toekenning van een fietsvergoeding in de centra voor basiseducatie
- verhoging van de financiële middelen voor de hogescholen en universiteiten met de in de cao afgesproken bedragen
- toekenning van een internetvergoeding in de universiteiten

- opheffing van de baremieke leeftijd voor het toekennen van anciënniteit in de centra in het hoger onderwijs
- optrekking van de laagste inkomens in het hoger onderwijs
- toekenning van een lerarenkaart voor personeelsleden die er nog geen gebruik kunnen van maken

Verdere uitvoering van dit decreet of van de CAO 's gebeurt via wijzigingen van reeds bestaande besluiten.

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Een collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van de betrokken personeelsleden te ondersteunen en te verbeteren. Dit kan zowel via kwalitatieve maatregelen als via loonmaatregelen.

Een rode draad doorheen de drie cao's is de kwaliteit van ons onderwijs verstevigen via kwaliteitsvol werken.

In cao XII ligt de focus verder op:

- een versterking van de onderwijskwaliteit;
- inspelen op specifieke noden van het onderwijspersoneel met het oog op kwaliteitsvol werken in onderwijs ;
- het aantrekkelijker maken van het lerarenberoep.

Daarnaast bevat cao XII ook een afdeling voor het contractueel MVD-personeel, het onderhoudspersoneel en het personeel dat de busbegeleiding verzorgt.

Ook in cao V BE ligt de focus op het versterken van de onderwijskwaliteit via het verhogen van middelen voor sommige taken, op het kwaliteitsvol werken en op het zich gewaardeerd voelen bij het werken in digitale tijden.

In cao VI HO ligt de nadruk vooral op het versterken van het beleid met betrekking tot mobiliteit, digitalisering, ziekte en re-integratie, in- en doorstroom binnen de hogescholen en het ZAP-statuuut en professionalisering.

Impactanalyse

De drie cao's bevatten zowel kwalitatieve maatregelen als financiële maatregelen. In dit decreet is een deel van de maatregelen vertaald in volgende beleidsmaatregelen.

Cao XII

We willen leraren meer tijd en ruimte geven voor hun absolute kerntaak: lesgeven. Ook directeurs moeten zich kunnen toeleggen op hun essentiële taken.

Vanaf 1 september 2021 zullen onderwijsinstellingen bijkomende middelen krijgen:

- ter ondersteuning van de kerntaak van de leraar (artikelen 4, 7, 8, 18, 24, 25, 26, 49, 50, 51, 52, 56);
- voor de versterking van de aanvangsbegeleiding van startende personeelsleden (artikelen 4, 5, 6, 18, 21, 22, 23, 31, 36, 37, 38, 53, 55);
- voor beleidsondersteuning in het basisonderwijs (artikelen 2, 3, 11, 12, 13, 14, , 16).

Om leraren toe te laten meer te focussen op hun kerntaken voorzien we in deze cao middelen om hun niet-essentiële werkdruk te verminderen met positief effect op de (essentiële) lesopdracht. Dit moet er voor zorgen dat de veerkracht van de leraar versterkt wordt en aldus het ziekteverzuim omwille van psychosociale redenen en de uitstroom uit het onderwijs ingeperkt wordt.

Elke onderwijsinstelling met onderwijzend personeel zal hiervoor een korf aan extra omkaderingsmiddelen krijgen om in te zetten ter ondersteuning van de kerntaken van de leraar.

Een CLB krijgt eveneens middelen ter ondersteuning van de kerntaken van het personeel.

Onderwijsinstellingen krijgen daarnaast bijkomende middelen voor een versterking van de aanvangsbegeleiding van startende personeelsleden. Deze middelen worden toegevoegd aan de al bestaande middelen voor aanvangsbegeleiding voor de vormgeving en ondersteuning van hun aanvangsbegeleiding. Met deze maatregel willen we de instroom in ons onderwijs versterken en beginnende leraren behouden. Starters krijgen hierdoor meer en betere begeleiding, omdat ervaren leerkrachten meer ruimte krijgen om deze begeleiding aan te bieden.

Als een onderwijsinstelling dit extra budget voor aanvangsbegeleiding niet kan benutten - omdat ze dat schooljaar bv. geen startende personeelsleden heeft -, kan ze op schooljaarbasis deze middelen aanvangsbegeleiding inzetten voor ondersteuning van de kerntaak van de leraar.

Specifiek voor het basisonderwijs zorgen we voor ondersteuning van de school en schoolleider door vanaf 1 september 2021 aan de basisscholen middelen toe te kennen voor beleidsondersteuning.

Via een andere maatregel uit cao XII willen we een goede inspraakcultuur in elke onderwijsinstelling waarborgen. Een goed uitgebouwde inspraakcultuur versterkt immers het beleidsvoerend vermogen van de instelling, zorgt voor een krachtige en kwaliteitsvolle onderwijsorganisatie en waarborgt goede werkomstandigheden voor het onderwijspersoneel.

Hiertoe krijgt onderwijsinstellingen vanaf 1 september 2021 bijkomende gekleurde middelen om samen school te maken (artikelen 4, 9, 10, 18, 27, 28, 29, 30, 39, 40, 41, 42, 57). Deze middelen moeten zorgen voor de versterking van het sociaal overleg en onderhandeling op het lokale niveau. De sociale partners stelden reeds een afsprakenkader op over hoe deze middelen aangewend moeten worden. Op basis van dit afsprakenkader gaan onderwijsinstellingen dan lokaal met deze middelen aan de slag.

Met de onderwijsinspectie worden afspraken gemaakt voor het opnemen in de verslaggeving van de vaststellingen die zij doet over het ter beschikking stellen van voldoende arbeidsmiddelen voor de personeelsleden die een directe link hebben met de eindtermen of ontwikkelingsdoelen/leerplannen.

De onderwijsinspectie zal een analyse maken van de verzamelde data via haar instrumenten planlastvermindering en deze voorleggen aan de minister zoals opgenomen in het Regeerakkoord.

Cao V BE

In cao V zijn de klemtonen dezelfde als in cao XII: de onderwijskwaliteit versterken en het lerarenberoep aantrekkelijker maken. De focus ligt enerzijds op de onderwijskwaliteit door het verhogen van middelen die bedoeld zijn om een aantal specifieke taken op te nemen, zoals aanvangsbegeleiding of professionalisering van de leraren.

Via dit decreet zal een centrum voor basiseducatie vanaf 1 september 2021 voor het eerst jaarlijks specifieke middelen krijgen voor aanvangsbegeleiding voor startende personeelsleden (artikel 17).

Met deze maatregel willen we de instroom in de CBE versterken en beginnende leraren behouden. Starters krijgen hierdoor meer en betere begeleiding, omdat ervaren leerkrachten meer ruimte krijgen om deze begeleiding aan te bieden.

De verhoging van de middelen voor professionalisering worden op hetzelfde niveau gebracht als deze van de centra voor volwassenonderwijs. Dit moet er voor zorgen dat meer leraren specifieke bijscholingen gaan volgen die effectief gericht zijn op de speciale doelgroep volwassenen waarmee in de centra voor basiseducatie gewerkt wordt (artikel 20).

Een andere maatregel in dit decreet vormt de eenmalige extra benoeming van een beperkt aantal personeelsleden die de leeftijd van vijfenvijftig jaar hebben bereikt en minimaal 20 jaar dienstanciënniteit hebben verworven in de basiseducatie (artikel 49). Het betreft een aantal personeelsleden dat bij de statutarisering van de personeelsleden van de basiseducatie net niet benoemd kon worden, omdat daardoor het maximaal benoemingspercentage van 77% zou overschreden worden. Door het eenmalig mogelijk te maken dat deze groep alsnog vast benoemd kan worden, kunnen deze personeelsleden met toch al heel wat jaren ervaring op de teller met een zekerder gevoel de resterende jaren van hun carrière tot aan hun pensioen verder zetten en zo hun opgedane ervaringen aan jongere collega's doorgeven.

Cao VI HO

Wat de cao hoger onderwijs betreft, bevat dit decreet vooral financiële bepalingen. De middelen die in de cao voorzien zijn bij de afspraken worden met dit decreet opgenomen in de financiering van de universiteiten en de hogescholen zodat deze afspraken ook effectief kunnen uitgevoerd worden. Dit gebeurt enerzijds via een verhoging van de totale werkingsmiddelen voor de financiering van de meerkost als gevolg van het optrekken van de laagste salarisschalen van het administratief en technisch personeel van de universiteiten en hogescholen en het opheffen van de baremieke leeftijd voor het personeel van de hogescholen. Bij de verhoging van de totale werkingsmiddelen zijn ook de middelen opgenomen voor het versterken van een werkbaar en weerbaar personeelsbeleid in het hoger onderwijs (artikelen 19, 32 en 33). Er volgt nog een addendum bij de cao hoger onderwijs met concrete afspraken.

Anderzijds worden er aan de financiering ook aanvullende middelen toegevoegd die voor specifieke maatregelen moeten gebruikt worden zoals de verhoging van de fietsvergoeding, de toekenning van een internetvergoeding, de financiering van een kortingskaart en het voeren van een mobiliteits- en digitaliseringsbeleid. De bedoeling van deze middelen, die niet altijd de hele kostprijs van een maatregel dekken maar soms ook een ondersteuning zijn, is vooral om de hoger onderwijsinstellingen te stimuleren om een bepaald beleid te voeren. (artikelen 19, 32 en 33)

De cao bevat ook één inhoudelijke bepaling, namelijk het versterken van de betrokkenheid van de vakbondsafgevaardigden bij het uitwerken van of wijzigingen aan het arbeidsreglement in instellingen die geen ondernemingsraad hebben. Door deze maatregel kan een hogeschool of universiteiten nooit het arbeidsreglement aanpassen zonder dat minstens 1 representatieve vakorganisatie daarmee akkoord gaat. (artikelen 34 en 35)

JOKER

Een deel van de maatregelen in uitvoering van cao XII kan een onrechtstreekse impact hebben op kinderen en jongeren van minder dan 25 jaar.

Het betreft volgende beleidsmaatregelen:

- ondersteuning van de kerntaak van de leraar in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs;
- versterking van de aanvangsbegeleiding van leraren in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de internaten;
- versterking van de beleidsondersteuning in het basisonderwijs;
- versterking van het samen school maken in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de internaten.

De maatregelen vertalen zich in het toekennen van bijkomende middelen aan schoolbesturen en onderwijsinstellingen die moeten zorgen voor een vermindering van de werkdruk en een versterking van de professionalisering van onderwijspersoneel. Dit moet dan weer leiden tot de instandhouding én versterking van de onderwijskwaliteit. En een sterke(re) onderwijskwaliteit heeft op zijn beurt impact op de leerlingen van de betrokken onderwijsinstellingen.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- via communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de Onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

In overeenstemming met de CAO hebben de meeste artikelen van dit decreet uitwerking met ingang van 1 september 2021.

Adviezen

De VLOR gaf advies op 15 oktober 2021, waarin ze aangaf dat ze geen advies zal uitgeven op basis van artikel 73 van het participatiedecreet.

De SERV gaf advies op 11 oktober 2021, waarin ze aangaf af te zien van advisering omdat het voorontwerp van decreet personeelszaken bevat.

Inwerkingtreding

Deze artikelen hebben uitwerking met ingang van 1 september 2021, uitgezonderd de artikelen 34, 35, 45 en 46 die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2022 en artikel 37, 2^o dat uitwerking heeft met ingang van 1 september 2019.

De bepalingen die ingaan met terugwerkende kracht op 1 september 2021 betreffen maatregelen die in de respectievelijke protocollen opgenomen zijn met deze ingangsdatum. De principes betreffende de aanwending van de bijkomende middelen (aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning, ondersteuning van de kerntaken van onderwijzend personeel en Samen school maken) zijn ondertussen reeds opgenomen in een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering gaf haar principiële goedkeuring aan dit ontwerp van besluit op 15 oktober 2021 en gaf haar toestemming om de inhoud hiervan al mee te delen aan de betrokken instellingen, personeelsleden en inrichtende machten (zie VR PV 2021/52 - punt 0032). Op basis van deze toestemming hebben de agentschappen AGODI en AHOVOKS op 20 oktober 2021 dienstbrieven aan de instellingen en inrichtende macht bezorgd met daarin de middelen waarop ze recht hebben. De betrokken instellingen konden deze middelen vanaf dat ogenblik aanwenden. Die aanwending kon dus nog niet vanaf 1 september 2021. De maatregelen waar personeelsleden recht op hebben, zijn eveneens al toegepast op wie daar vanaf de voorziene datum recht op heeft.

Deze bepalingen schenden dus geen verkregen situatie of rechten, vermits zij tijdig aan de betrokken partijen meegedeeld zijn en als dusdanig ook sinds 20 oktober 2021 op het onderwijsveld toegepast worden. Daarenboven gaat het wat inrichtende machten, besturen en instellingen betreft om de toekenning van bijkomende middelen waarmee dan ook bijkomend personeel kan worden aangesteld. Deze maatregelen brengen daardoor ook geen rechten in het gedrang van al eerder in dienst zijnde personeelsleden.

II. Toelichting bij de artikelen

Ingevolge het advies van de Raad van State van 2 december 2021 met nummer 70.383/1 zijn technische en inhoudelijke aanpassingen aangebracht.

In de artikelen 3, 8, 10, 12, 15, 17, 18, 23, 30, 31, 42, 53 en 57 zijn de nodige technische aanpassingen aangebracht.

Inhoudelijke aanpassingen zijn aangebracht in artikel 32 en in artikel 45.

In artikel 32 is toegevoegd voor welke materies (professionalisering, re-integratie en ziektepreventiebeleid) de middelen voor wendbaar en weerbaar personeelsbeleid kunnen toegekend worden.

In artikel 45 worden voor het begrotingsjaar 2022 de essentiële elementen opgenomen conform het advies. Daartoe worden de begunstigden van de subsidies opgenomen en worden ook de bedragen en de verdeling over de begunstigden toegevoegd.

De Raad van State stelt bij de artikelen 10, 18, 30 en 53 de vraag of het afsprakenkader dat door de vertegenwoordigers van de inrichtende machten (werkgevers) en van de vakorganisaties (werknemers) wordt opgesteld, moet beschouwd worden als de toekenning van een door de decreetgever verordenende bevoegdheid aan de betrokken sociale partners. Daarnaast werpt de Raad van State de vraag op met betrekking tot de rechtswaarde van het overeengekomen "afsprakenkader", ermee rekening houdend dat dergelijke afspraken die op conventionele basis tussen de sociale partners zijn tot stand gekomen in beginsel geen directe werking in de rechtsorde hebben en niet als wetskrachtige akte of besluit kunnen worden beschouwd.

Het gaat hier om specifieke afspraken over de aanwending, verdeling en inzet van de middelen op lokaal vlak die de Vlaamse Regering in de regelgeving zal vermelden als een te volgen kader. We behouden dus deze bepaling. In de respectievelijke artikelen zijn alvast de begrippen werkgevers en werknemers vervangen door de correcte terminologie voor onderwijs.

Hoofdstuk 1. Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 2, 3, 11, 12, 13, 14 en 16

Algemene toelichting

Vanaf 1/9/2021 worden aan de basisscholen middelen toegekend voor beleidsondersteuning. Voor de periode september tot december 2021 worden er extra werkingsmiddelen toegekend die voor beleidsondersteuning of administratieve ondersteuning gebruikt kunnen worden. Hieraan gekoppeld wordt het ambt van beleidsondersteuner ingevoerd.

Vanaf januari 2022 worden de punten administratie verhoogd. Deze punten worden op dezelfde wijze berekend als de punten administratieve ondersteuning. Dit zal via een besluit van de Vlaamse Regering gebeuren. In dit decreet worden de nodige aanpassingen gemaakt om dit mogelijk te maken. De scholen voor type 5 hebben nu reeds een eigen specifiek omkaderingsberekening voor de puntenenveloppe administratieve ondersteuning en zijn niet gevat door deze maatregel.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

Introduceert de titel voor het extra werkingsbudget voor beleidsondersteuning.

Artikel 3

Dit artikel kent het extra werkingsbudget voor beleidsondersteuning voor het schooljaar 2021-2022 toe aan de scholen. De middelen worden berekend op basis van het aantal leerlingen in de school op 1 februari 2021. De middelen kunnen aangewend worden voor beleidsondersteuning of administratieve ondersteuning.

Artikel 11

Aangezien de punten voor administratie enerzijds verhoogd zullen worden en anderzijds ook aangewend zullen kunnen worden voor beleidsondersteuning worden er technische wijzigingen doorgevoerd in de benaming van de puntenenveloppe en in de formulering van de artikelen om dit mogelijk te maken.

Artikel 12, 13, 14 en 16

zie toelichting bij artikel 11

Artikel 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 15

Algemene toelichting

Er worden in uitvoering van de cao 2 nieuwe aanvullende lestijden gecreëerd.

Enerzijds aanvullende lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van het onderwijzend personeel. De geïntegreerde lerarenopdracht wordt verder vorm gegeven in samenspraak tussen schoolbestuur en personeelslid. Daarom krijgt de school een korf aan extra omkaderingsmiddelen om in te zetten ter ondersteuning van de kerntaken van de leraar. Het schoolbestuur moet de uren uit de korf toekennen aan leraren en kan per leraar maximum één uur toekennen. Van dit principe kan enkel worden afgeweken tot maximum drie uur per leraar op grond van een gemotiveerd verzoek en na onderhandeling in het lokaal comité.

Anderzijds lestijden samen school maken. Een goede inspraakcultuur versterkt het beleidsvoerend vermogen en zorgt voor krachtige en kwaliteitsvolle onderwijsorganisaties en goede werkomstandigheden voor het onderwijspersoneel. Teneinde die doelstellingen te realiseren zullen – naast de reeds bestaande afspraken - bijkomende gekleurde middelen voor de versterking van het sociaal overleg en onderhandeling toegekend worden aan het lokale niveau. De vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers hebben een afsprakenkader opgemaakt. Deze regelgeving valideert het afsprakenkader tussen de voorgenoemde partijen en geeft er bindende kracht aan voor alle werkgevers en werknemers.

Daarnaast worden de lestijden voor aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering beperkt tot aanvangsbegeleiding aangezien er specifieke middelen voor beleidsondersteuning zullen worden toegekend. Bovendien wordt het aantal lestijden verhoogd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 4

Dit artikel creëert de 2 bijkomende soorten aanvullende lestijden en past de benaming van de aanvullende lestijden voor aanvangsbegeleiding aan.

Artikel 5

Dit artikel beperkt deze aanvullende lestijden tot de aanvangsbegeleiding.

Artikel 6

Er wordt versterking voorzien voor de aanvangsbegeleiding van startende personeelsleden door scholen bijkomende middelen toe te kennen voor de vormgeving en ondersteuning van hun aanvangsbegeleiding om zo de instroom te versterken en beginnende leraren te behouden.

De verwijzing naar de jaartallen wordt aangepast aan de huidige cao, waarbij er wordt verwezen naar schooljaar 2021-2022. De wijze van aanwending van de lestijden aanvangsbegeleiding wordt in lijn gebracht met de cao. Wanneer lestijden aanvangsbegeleiding niet kunnen worden aangewend voor deze aanvangsbegeleiding, moeten ze worden aangewend voor de ondersteuning van de kerntaken van het onderwijzend personeel.

Dit artikel verduidelijkt de berekeningswijze en de toegekende lestijden vanaf het schooljaar 2021-2022. De berekening van het toegekende lestijden is gebaseerd op de het aandeel van de school in het totale aantal lestijden. Het artikel verduidelijkt welke lestijden er voor deze berekening in beschouwing worden genomen. Het artikel verduidelijkt ook de aanpassingen die zullen gebeuren naar aanleiding van leerlingfluctuaties vanaf schooljaar 2022-2023.

Voor wat betreft de aanwending van de middelen aanvangsbegeleiding is er een mogelijkheid om de lestijden om te zetten in punten en uren. De omzettingstabel wordt opgesteld door de Vlaamse Regering.

Artikel 7

Dit artikel creëert de sectie m.b.t. de aanvullende lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van het onderwijzend personeel.

Artikel 8

Aan de scholen voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs, worden aanvullende lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van het onderwijzend personeel toegekend. Deze kerntaken worden gedefinieerd in de decreten rechtspositie (DRP's).

De scholen kunnen deze middelen uitsluitend aanwenden in het kader van de kerntaken. De bijkomende uren kunnen ook enkel maar aangewend worden voor onderwijzend personeel.

In het kader van het huidige lerarentekort voorzien we echter tijdens dit en volgend schooljaar (2021-2022 en 2022-2023) een uitzondering op deze aanwending. De verplichte toekenning van lestijden kerntaak in opdrachten van onderwijzend personeel kan er immers toe leiden dat bij een tekort aan personeelsleden die de vrijgekomen lesopdrachten moeten opnemen, die opdrachten niet ingevuld raken. Hierdoor kan de aanwending van deze middelen een omgekeerd effect hebben en net leiden tot meer werkdruk bij het onderwijzend personeel. Om dit te vermijden kan een schoolbestuur de lestijden aanwenden in ambten van beleids- en ondersteunend personeel. Op deze wijze kunnen de middelen toch aangewend worden door in een van deze ambten een personeelslid aan te stellen met een opdracht die bepaalde taken van het onderwijzend personeel ondersteunt en verlicht.

Als er lokaal wordt vastgesteld dat een dergelijk tekort dreigt, kan het schoolbestuur aan het bevoegde lokaal comité voorstellen om lestijden kerntaak onderwijzend personeel aan te wenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel. In het bevoegde lokaal comité wordt bepaald hoe dit tekort wordt vastgesteld. De aanwending in de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel kan ook enkel als er in het bevoegde lokaal comité over onderhandeld is.

Vermits deze uitzondering tijdelijk van aard is en de aanvullende lestijden uitdrukkelijk bedoeld zijn voor de ondersteuning van de kerntaak van onderwijzend personeel mag het schoolbestuur deze betrekkingen in ambten van het beleids- en ondersteunend

personeel niet vacant verklaren en kan ze er ook geen affectatie, mutatie of vaste benoeming in toewijzen.

Er wordt het lid van het onderwijzend personeel maximum één lestijd toegekend. Een uitzondering is mogelijk, mits gemotiveerd verzoek en na onderhandeling in het lokaal comité. Dit gemotiveerd verzoek kan zowel van de afvaardiging van het schoolbestuur als van de afvaardiging van het personeel komen.

Dit artikel verduidelijkt de berekeningswijze en de toegekende lestijden in schooljaar 2021-2022. De berekening van de toegekende lestijden is gebaseerd op de het aandeel van de school in het totale aantal lestijden. Het artikel verduidelijkt welke lestijden er voor deze berekening in beschouwing worden genomen. Het artikel verduidelijkt ook de aanpassingen die zullen gebeuren naar aanleiding van leerlingfluctuaties vanaf schooljaar 2022-2023.

Artikel 9

Dit artikel creëert de sectie m.b.t. de aanvullende lestijden samen school maken.

Artikel 10

Aan de scholen voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs, worden aanvullende lestijden samen school maken toegekend.

De scholen kunnen deze middelen uitsluitend aanwenden in het kader van samen school maken.

De lestijden kunnen aangewend worden voor bestuurs- en onderwijzend personeel, en ook omgezet worden naar uren en punten. In dit laatste geval dienen deze lestijden te worden omgezet via omzettingstabellen vastgelegd door de Vlaamse Regering.

De berekening van de lestijden gebeurt op basis van een vaste coëfficiënt, vermenigvuldigd met het aantal lestijden die worden toegekend in het voorafgaande schooljaar. In het buitengewoon basisonderwijs wordt ook rekening gehouden met het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel en met de begeleidingseenheden in het kader van het ondersteuningsmodel. Het artikel verduidelijkt welke omkadering er voor deze berekening in beschouwing worden genomen.

Het aantal toegekende lestijden samen school maken is begrensd. Scholen die uit de berekening recht hebben op meer dan 3 uur, ontvangen 3 lestijden. Scholen die volgens de berekening recht hebben op minder dan 1 lestijd, ontvangen 1 lestijd. De scholen kunnen ook samenwerken bij de aanwending van deze lestijden.

Artikel 15

Doordat de omzettingstabellen m.b.t. de lestijden aanvangsbegeleiding naar uren en punten, die ook gebruikt worden in het kader van het ondersteuningsmodel, legistiek opgenomen worden in het besluit van de Vlaamse regering en niet meer in het decreet basisonderwijs, wordt in dit artikel de verwijzing naar deze tabellen correct gezet.

Hoofdstuk 3

Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 17

In uitvoering van CAO-V van de basiseducatie worden er aanvullende VTE voor de aanvangsbegeleiding voorzien. Deze aanvullende VTE kunnen enkel aangewend worden

voor aanvangsbegeleiding van beginnende leerkrachten. Om de centra toe te laten ook aanvangsbegeleiding te organiseren voor het ondersteunend personeel, kunnen deze aanvullende VTE omgezet worden in punten.

Artikel 18

In uitvoering van CAO XII worden er net zoals voor de onderwijsinstellingen van het leerplichtonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs ook voor de centra voor volwassenenonderwijs aanvullende leraarsuren ter ondersteuning van de kerntaak van de leraar, ter versterking van de aanvangsbegeleiding en ter versterking van het 'samen school maken' voorzien. Deze aanvullende leraarsuren kunnen enkel aangewend worden voor deze respectievelijke doeleinden. Wanneer leraarsuren voor de aanvangsbegeleiding niet kunnen worden aangewend voor de aanvangsbegeleiding, moeten ze worden aangewend voor de ondersteuning van de kerntaken van het onderwijzend personeel. In het kader van het huidige lerarentekort voorzien we echter tijdens dit en volgend schooljaar (2021-2022 en 2022-2023) een uitzondering op deze aanwending. De verplichte toekenning van leraarsuren kerntaak in opdrachten van onderwijzend personeel kan er immers toe leiden dat bij een tekort aan personeelsleden die de vrijgekomen lesopdrachten moeten opnemen, die opdrachten niet ingevuld raken. Hierdoor kan de aanwending van deze middelen een omgekeerd effect hebben en net leiden tot meer werkdruk bij het onderwijzend personeel. Om dit te vermijden kan een centrumbestuur de leraarsuren aanwenden in ambten van beleids- en ondersteunend personeel. Op deze wijze kunnen de middelen toch aangewend worden door in een van deze ambten een personeelslid aan te stellen met een opdracht die bepaalde taken van het onderwijzend personeel ondersteunt en verlicht.

Als er lokaal wordt vastgesteld dat een dergelijk tekort dreigt, kan het centrumbestuur aan het bevoegde lokaal comité voorstellen om leraarsuren kerntaak onderwijzend personeel aan te wenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel. In het bevoegde lokaal comité wordt bepaald hoe dit tekort wordt vastgesteld. De aanwending in de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel kan ook enkel als er in het bevoegde lokaal comité over onderhandeld is.

Vermits deze uitzondering tijdelijk van aard is en de aanvullende lestijden uitdrukkelijk bedoeld zijn voor de ondersteuning van de kerntaak van onderwijzend personeel mag het centrumbestuur deze betrekkingen in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel niet vacant verklaren en kan ze er ook geen affectatie, mutatie of vaste benoeming in toewijzen.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool

Artikel 19

De Hogere Zeevaartschool heeft een aparte financieringsregeling die voor een deel losstaat van de algemene financieringsregeling voor de andere hogescholen in de Codex Hoger Onderwijs. In een aantal gevallen is het echter handiger de Hogere Zeevaartschool mee op te nemen in de algemene financieringsregeling. Dat is ook zo voor de uitvoering van cao VI hoger onderwijs. Om te vermijden dat bij de berekening van de werkingsuitkering voor de Hogere Zeevaartschool de bepalingen uit de codex over het hoofd zou zien, wordt in het decreet op de Hogere Zeevaartschool een verwijzing opgenomen naar het toepasselijke artikel uit de codex. Het decreet op de Hogere Zeevaartschool bevatte al een verwijzing naar artikel III.24 van de codex hoger onderwijs. Daar wordt nu een verwijzing naar het nieuwe artikel III.34/1 aan toegevoegd.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 20

Artikel 9, §2 van het decreet kwaliteit bepaalt o.a. de nascholingsmiddelen die de centra voor basiseducatie ontvangen. Momenteel gaat het om 28.000 euro voor 1.100 personeelsleden (cijfers statistisch jaarboek 2019-2020). Dat betekent dat er 25 euro per persoon voorzien is. Nu wordt voorzien in een verhoging van deze professionaliseringsmiddelen voor een bedrag van 49.500 euro, of bijkomend 45 euro extra per personeelslid. Hierdoor komen de nascholingsgelden voor de centra voor basiseducatie meer in de lijn met die van de centra voor volwassenenonderwijs. Door deze verhoging zullen de centra voor basiseducatie over een totaal bedrag van 77.500 euro (oude som van 28.000 € verhoogd met extra budget van 49.500 €) aan nascholingsmiddelen beschikken.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 21

De verwijzing naar de jaartallen wordt aangepast aan de huidige cao, waarbij er wordt verwezen naar schooljaar 2021-2022. De wijze van aanwending van de uren aanvangsbegeleiding wordt in lijn gebracht met de cao. Wanneer uren aanvangsbegeleiding niet kunnen worden aangewend voor deze aanvangsbegeleiding, moeten ze worden aangewend voor de ondersteuning van de kerntaken van het onderwijzend personeel. Er kunnen geen middelen (uren-leraar, lesuren, uren of punten) aanvangsbegeleiding overgedragen worden naar een volgend schooljaar.

Artikel 22

Dit artikel verduidelijkt de berekeningswijze en de toegekende uren-leraar/lestijden in schooljaar 2021-2022. De berekening van het toegekende urenpakket aanvangsbegeleiding is gebaseerd op de verhouding van het pakket uren-leraar/lesuren. Het artikel verduidelijkt ook de aanpassingen die zullen gebeuren naar aanleiding van leerlingfluctuaties vanaf schooljaar 2022-2023.

Artikel 23

Voor wat betreft de aanwending van de middelen aanvangsbegeleiding is er een mogelijkheid tot aanwending in het ondersteunend personeel, waarbij de uren-leraar dienen te worden omgezet. De omzettingstabel wordt opgesteld door de Vlaamse Regering.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen verdere duiding.

Artikel 25

Aan de scholen voor gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, worden bijkomende uren-leraar/lesuren voorzien ter versterking van de kerntaken van het onderwijzend personeel. Deze kerntaken worden gedefinieerd in de decreten rechtspositie (DRP's).

De scholen en centra kunnen deze middelen overdragen of herverdelen, maar deze blijven uitsluitend bedoeld voor aanwending in het kader van de kerntaken. De bijkomende uren kunnen ook enkel maar aangewend worden voor het onderwijzend personeel. Er kunnen geen middelen ter versterking van de kerntaak van het onderwijzend personeel overgedragen worden naar een volgend schooljaar.

Er wordt het lid van het onderwijzend personeel maximum één uur-leraar of lestijd toegekend. Een uitzondering is mogelijk, mits gemotiveerd verzoek en na

onderhandeling in het lokaal comité. Dit gemotiveerd verzoek kan zowel van de afvaardiging van het schoolbestuur als van de afvaardiging van het personeel komen.

In de tweede paragraaf van dit artikel wordt een uitzondering voorzien op de aanwending van de uren-leraar of lesuren, in het kader van het huidige lerarentekort. Deze afwijking is voorzien voor dit en volgend schooljaar (2021-2022 en 2022-2023). De verplichte toekenning van uren-leraar en lesuren kerntaak in opdrachten van onderwijzend personeel kan er immers toe leiden dat bij een tekort aan personeelsleden die de vrijgekomen lesopdrachten moeten opnemen, die opdrachten niet ingevuld raken. Hierdoor kan de aanwending van deze middelen een omgekeerd effect hebben en net leiden tot meer werkdruk bij het onderwijzend personeel. Om dit te vermijden kan een schoolbestuur de uren-leraar of lesuren aanwenden in ambten van beleids- en ondersteunend personeel. Op deze wijze kunnen de middelen toch aangewend worden door in een van deze ambten een personeelslid aan te stellen met een opdracht die bepaalde taken van het onderwijzend personeel ondersteunt en verlicht.

Als er lokaal wordt vastgesteld dat een dergelijk tekort dreigt, kan het schoolbestuur aan het bevoegde lokaal comité voorstellen om uren-leraar of lesuren kerntaak onderwijzend personeel aan te wenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel. In het bevoegde lokaal comité wordt bepaald hoe dit tekort wordt vastgesteld. De aanwending in de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel kan ook enkel als er in het bevoegde lokaal comité over onderhandeld is.

Vermits deze uitzondering tijdelijk van aard is en de aanvullende uren-leraar en lesuren uitdrukkelijk bedoeld zijn voor de ondersteuning van de kerntaak van onderwijzend personeel mag het schoolbestuur deze betrekkingen in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel niet vacant verklaren en kan ze er ook geen affectatie, mutatie of vaste benoeming in toewijzen.

Artikel 26

Dit artikel verduidelijkt de berekeningswijze en de toegekende uren-leraar/lestijden in schooljaar 2021-2022. De berekening van het toegekende urenpakket aanvangsbegeleiding is gebaseerd op de verhouding van het pakket uren-leraar/lesuren. Het artikel verduidelijkt ook de aanpassingen die zullen gebeuren naar aanleiding van leerlingfluctuaties vanaf schooljaar 2022-2023.

Artikel 27

Dit artikel behoeft geen verdere duiding.

Artikel 28

Aan de scholen voor gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, worden bijkomende uren-leraar/lesuren voorzien voor het samen school maken.

De scholen en centra kunnen deze middelen overdragen of herverdelen, maar deze blijven uitsluitend bedoeld voor aanwending in het kader van het samen school maken. De bijkomende uren kunnen aangewend worden voor bestuurs- en onderwijzend personeel, alsook ondersteunend personeel. In dit laatste geval dienen deze uren te worden omgezet via omzettingstabellen vastgelegd door de Vlaamse Regering. Er kunnen geen middelen samen school maken worden overgedragen naar een volgend schooljaar.

Artikel 29

De berekening van de bijkomende uren-leraar of lesuren gebeurt op basis van een vaste coëfficiënt, vermenigvuldigd met het aantal uren-leraar of lesuren die worden toegekend in het voorafgaande schooljaar. In het buitengewoon secundair onderwijs

wordt ook rekening gehouden met het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel en met de begeleidingseenheden in het kader van het ondersteuningsmodel. Het artikel verduidelijkt welke omkadering er voor deze berekening in beschouwing worden genomen.

Het aantal toegekende uren voor het samen school maken is begrensd. Scholen die uit de berekening recht hebben op meer dan 3 uur, maar minder dan 7, ontvangen 3 bijkomende uren-leraar of lesuren. Scholen voor gewoon secundair onderwijs of deeltijds beroepssecundair onderwijs die uit de berekening recht hebben op 7 uren-leraar of meer, ontvangen 6 bijkomende uren-leraar. Scholen die volgens de berekening recht hebben op minder dan 1 bijkomende uur-leraar of lesuur, ontvangen 1 bijkomend uur-leraar of lesuur.

Artikel 30

Voor wat betreft de aanwending van de middelen samen school maken is er een mogelijkheid tot aanwending in het ondersteunend personeel, waarbij de uren-leraar dienen te worden omgezet. De omzettingstabel wordt opgesteld door de Vlaamse Regering.

Artikel 31

De verwijzing naar de omzetting van uren-leraar/lesuren wanneer deze worden aangewend voor het ondersteunend personeel, dient ook in artikel 314/9 van de Codex Secundair Onderwijs te worden aangepast. Ook hier dient – analoog aan de voorgaande bepalingen – een delegatie te worden verleend aan de Vlaamse Regering, gezien dit artikel steunt op dezelfde omzettingstabel als de voorgaande bepalingen.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Artikel 32 en 33

In deze artikelen worden de financiële middelen voor de hogescholen en de universiteiten verhoogd in uitvoering van de afspraken die in cao VI hoger onderwijs van 10 september 2021 opgenomen zijn.

Artikel III.24, §11 bevat een algemene verhoging van de totale werkingsmiddelen als gevolg van het optrekken van de laagste salarisschalen van het ATP van de hogescholen en de universiteiten en het afschaffen van de baremieke leeftijd. Aangezien de baremieke leeftijd aan de universiteiten al jaren afgeschaft is, worden hiervoor alleen bijkomende middelen voorzien voor de hogescholen. In de werkingsuitkeringen worden ook de bedragen verankerd die in cao VI opgenomen zijn voor de uitwerking van concrete acties met het oog op een wendbaar en weerbaar personeelsbeleid. De besprekingen over deze concrete acties moeten nog gefinaliseerd worden in 4 werkgroepen die binnen het VOC hoger onderwijs opgericht zijn. De concrete afspraken worden opgenomen in een addendum dat als bijlage bij cao VI gevoegd wordt. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State is aan het artikel toegevoegd voor welke materies (professionalisering, re-integratie en ziektepreventiebeleid) de middelen kunnen toegekend worden.

Artikel III.34/1 bevat de aanvullende middelen die voor de uitvoering van cao VI hoger onderwijs aan de hogescholen en universiteiten toegekend worden. De bedragen voor 2021 gelden voor de laatste 4 maanden van het jaar, de andere bedragen gelden voor een volledig begrotingsjaar. Het gaat om de volgende afspraken:

- verhogen (voor zover dit nog niet gebeurd is) van de fietsvergoeding en ondersteuning van andere maatregelen in het kader van het bevorderen van duurzame mobiliteit;
- toekennen internetvergoeding en middelen voor het ondersteunen van het digitaliseringsbeleid;

- middelen als tegemoetkoming in het toekennen van een kortingskaart.

De toegevoegde middelen, met uitzondering van de middelen voorzien voor het addendum vanaf 2022, worden jaarlijks op basis van het aandeel van iedere hogeschool en universiteit in de totale werkingsmiddelen onder de instellingen verdeeld.

In het addendum zal bepaald worden waar de middelen die voorzien zijn voor de uitvoering van concrete acties met het oog op een wendbaar en weerbaar personeelsbeleid precies voor worden ingezet, waar of aan welke instantie deze worden toegekend en hoe deze worden verdeeld.

De middelen voor de uitvoering van cao VI zijn berekend op basis van de beschikbare gegevens in 2021. Dit houdt geen aanspraak in voor een vergoeding van de reële kosten in de daaropvolgende jaren.

Artikel 34 en 35

In hogescholen en universiteiten met een onderhandelingscomité moet in dit onderhandelingscomité tussen het instellingsbestuur en de representatieve vakorganisaties onderhandeld worden over interne reglementering met betrekking tot de administratieve en geldelijke rechtspositieregeling, de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen, organisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsorganisatie of de organisatie van het werk en de bevoegdheden die in particuliere bedrijven opgedragen zijn aan de comités voor preventie en bescherming op het werk. De onderhandelingen worden afgesloten met een protocol maar het is niet vereist dat er een protocol van geheel of gedeeltelijk akkoord moet zijn.

De vakbonden vragen in hun eisencahier voor de cao hoger onderwijs om in de codex hoger onderwijs een aantal onderhandelingsmateries op te nemen die een instellingsbestuur maar kan goedkeuren als daarover een protocol van akkoord gesloten is in het onderhandelingscomité. Tijdens het overleg en de onderhandelingen over de cao is gebleken dat deze vraag vooral slaat op materies met betrekking tot het arbeidsreglement. De vakbonden verwijzen daarvoor naar de reglementering voor het opstellen of wijzigen van het arbeidsreglement in bedrijven met een ondernemingsraad.

Wanneer er een ondernemingsraad bestaat, kan er maar een arbeidsreglement opgesteld of gewijzigd worden wanneer daarover overeenstemming is in de ondernemingsraad. Als er geen overeenstemming is, wordt er een verzoeningsprocedure opgestart. In instellingen waar er een onderhandelingscomité bestaat, kunnen de bepalingen uit het arbeidsreglement in interne regelgeving opgenomen worden. In deze instellingen zijn de gewone regels voor onderhandelingen met de vakbonden van toepassing, wat betekent dat ook bepalingen met betrekking tot het arbeidsreglement kunnen goedgekeurd worden zonder dat er hierover een akkoord is met de vakbonden.

De voorliggende wijzigingen aan de codex hoger onderwijs hebben tot doel te vermijden dat een instelling die geen ondernemingsraad heeft, beslissingen met betrekking tot het arbeidsreglement zou nemen zonder dat de vakbonden daarmee akkoord zijn. Langs de andere kant kan het ook niet de bedoeling zijn dat één vakbond de uitwerking of wijziging van een arbeidsreglement kan blokkeren door geen akkoord te willen geven. In cao VI hoger onderwijs is overeengekomen voor het regelen van materies die volgens artikel 6 en 6/1 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen verplicht in een arbeidsreglement moeten opgenomen worden, hetzelfde principe toe te kennen als van toepassing is bij het afsluiten van een cao (akkoord van sectorale programmatie) binnen de overheid. Dat wil zeggen dat er een akkoord is als minstens één van de representatieve vakorganisaties akkoord is.

Deze regeling wordt alleen ingeschreven voor de publiekrechtelijke universiteiten en hogescholen die geen ondernemingsraad kunnen oprichten en voor de vrije hogescholen. Aan de vrije hogescholen is er een onderhandelingscomité wanneer er

geen ondernemingsraad opgericht is. Deze regeling is niet van toepassing op de vrije universiteiten omdat deze – verplicht – een ondernemingsraad hebben.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Artikelen 36, 37, 38, 39, 40, 41 en 42

Algemene toelichting

N.a.v. CAO XII wordt de bestaande regelgeving voor internaten, deel III van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, op twee punten aangepast:

1. Het urenpakket voor 'aanvangsbegeleiding', geïntroduceerd door het 'decreet van 15 maart 2019 tot uitvoering van maatregelen betreffende het onderwijs uit cao XI vanaf het schooljaar 2019-2020' wordt uitgebreid tot een urenpakket 'aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering' zoals dat binnen andere onderwijsniveaus ook het geval is.

Door deze uitbreiding zijn internaten ook in staat om in het professionaliseringsplan elementen van beleidsondersteuning, kwaliteitscoördinatie en permanente professionalisering van alle personeelsleden op te nemen en uit te voeren.

Deze inhoudelijke uitbreiding gaat gepaard met het optrekken van het urenpakket van 104 tot 355 uur.

2. Analoog met andere onderwijsniveaus is er de introductie van een, gekleurd, urenpakket Samen Internaat Maken. Een goede inspraakcultuur versterkt het beleidsvoerend vermogen en zorgt voor krachtige en kwaliteitsvolle internaten en goede werkomstandigheden voor het personeel ervan. Teneinde die doelstellingen te realiseren zullen – naast de reeds bestaande afspraken - bijkomende gekleurde middelen voor de versterking van het sociaal overleg en onderhandeling toegekend worden aan het lokale niveau.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 36

Wijzigt de benaming van het hoofdstuk 8 van 'aanvangsbegeleiding' naar 'aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering'

Artikel 37

Wijzigt artikel III.46 en voegt het tehuis De Rijzende Ster toe aan het toepassingsgebied van hoofdstuk 8. Dit is een technische aanpassing. In het verleden is er ook steeds aanvangsbegeleiding toegekend aan dit tehuis. Het gaat om een rechtzetting van een louter materiële vergissing.

Artikel 37 en 38

Wijzigen de artikelen III.46 en III.47 waarbij 'aanvangsbegeleiding' telkens 'aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering' wordt en het totaal urenpakket wordt opgetrokken van 104 tot 355 uren. Het beschikbare pakket komt zo op bijna 10 VTE.

Artikel 39

Introductie van een nieuw hoofdstuk 9 "Samen Internaat Maken".

Artikel 40

Voegt een artikel III.49 toe dat het urenpakket introduceert en het toepassingsgebied bepaalt:

- III.21 en III.35: de onderwijsinternaten
- III.1, § 1, eerste lid en III.35, § 1, 2^o: de tehuizen voor kinderen met ouders die geen vaste verblijfplaats hebben ('de schipperstehuizen')
- III.37: het tehuis De Rijzende Ster
- hoofdstuk 4, afdeling 1, onderafdeling 2: de MPIGO (medisch-pedagogisch instituut van het Gemeenschapsonderwijs), IB SOG (instituut buitengewoon secundair onderwijs van het Gemeenschapsonderwijs) en AIBOGO (autonoom instituut buitengewoon onderwijs van het Gemeenschapsonderwijs).

Artikel 41

Voegt een artikel III.50 in dat bepaalt dat aan elke instelling in artikel III.49 één uur toegekend wordt. Net als de uren aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering kunnen deze worden samengelegd.

Artikel 42

Vergt geen nadere toelichting.

Artikel 43, 44

Algemene toelichting

Naar aanleiding van collectieve arbeidsovereenkomsten die in de onderwijssector worden afgesloten, worden maatregelen getroffen om de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van het MVDP+ te verbeteren. We verankeren dit decretaal door een nieuw hoofdstuk in te voegen in de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016. Vanuit begrotingsoogpunt volstaat immers een decretale verankering in het Programmadecreet niet langer als enige rechtsgrond.

Concreet worden in kader van punt 6 over MVDP+ in cao XII de volgende maatregelen genomen:

- De bestaanszekerheidsvergoeding wordt opgetrokken voor de volledige zomervakantie tot tien euro per dag voor de zonale en de niet-zonale busbegeleiders;
- Er wordt een loonsverhoging toegekend;
- Er wordt een verhoging van de eindejaarstoelage toegekend;
- De PlusPas wordt ter beschikking gesteld;
- De functieclassificatie in het gesubsidieerd vrij onderwijs wordt gemoderniseerd;
- De loon- en arbeidsvoorwaarden van de personeelsleden voor- en naschoolse opvang van het Gemeenschapsonderwijs worden verbeterd.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 44

In dit artikel wordt het toepassingsgebied vastgelegd. De term MVDP+ dekt immers een grotere lading dan alleen meesters-, vak- en dienstpersoneel. Het omvat voor de toepassing van dit hoofdstuk:

1° het meesters-, vak- en dienstpersoneel, het onderhoudspersoneel en de contractuele bedienden die worden betaald met de werkingsmiddelen of de eigen middelen van de schoolbesturen;

2° de busbegeleiders in het zonale leerlingenvervoer, vermeld in de wet van 15 juli 1983;

3° de busbegeleiders die niet behoren tot het zonaal leerlingenvervoer

Artikel 45

De financiering en subsidiëring van de maatregelen die worden genomen ter verbetering van de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden gebeuren binnen de beschikbare begrotingskredieten van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten met betrekking tot vaststelling en de toekenning van de kredieten.

Artikel 46 en 47

De toekenning van een fietsvergoeding in onderwijs wordt geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2011 betreffende de volledige ten lasteneming door de werkgever in de onderwijssector van de vervoerskosten voor het openbaar vervoer naar en van het werk en de toekenning van een fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer. Om de personeelsleden van de basiseducatie op te nemen in het toepassingsgebied van dit besluit moet de nodige decretale rechtsgrond worden gecreëerd. Hiertoe is een wijziging nodig aan artikel V.60 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016 betreffende codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs.

Artikel 48

Om in het kader van digitaal werken de nodige middelen te voorzien om het onderwijzend personeel digitaal uit te rusten, wordt het oorspronkelijke artikel aangepast. Er wordt voorzien in een bijkomende berekeningsmogelijkheid, gebruik makende van het aantal personeelsleden en/of toegekende omkadering per school. Dit laat toe een budget toe te kennen op basis van het aantal personeelsleden van de school dat aangesteld is in wervingsambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet van 7 juli 2017 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie

Artikel 49

Dit artikel stelt een eenmalige afwijking op de paragrafen 3 en 4 van het artikel 39 van het decreet basiseducatie voor.

Deze paragrafen leggen vast dat een vaste benoeming in een centrum voor basiseducatie enkel kan wanneer nog geen 77% van het korps vastbenoemd is. Daarenboven moet het centrubestuur altijd het personeelslid met de meeste dienstanciënniteit in het centrum eerst benoemen en hiertoe op 31 augustus van het schooljaar voorafgaand aan de benoeming een lijst opstellen die aangeeft welke plaats een personeelslid inneemt.

Door een afwijking op deze paragrafen te voorzien, kunnen de centra voor basiseducatie eenmalig een uiterst beperkt aantal personeelsleden met al heel wat jaren dienstanciënniteit in de basiseducatie, alsnog benoemen. Deze extra benoeming gaat in op 1 januari 2022 en geldt enkel voor de personeelsleden die op 1 januari 2022 minstens 55 jaar zijn en al minstens 20 jaar dienstanciënniteit hebben en daarenboven ook op 1 september 2021 in de basiseducatie in dienst waren.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 50, 51, 52, 53 en 54

Algemene toelichting

Er worden in uitvoering van de cao twee soorten nieuw aanvullende lestijden gecreëerd.

Eenzijds aanvullende lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van het onderwijzend personeel. De geïntegreerde lerarenopdracht wordt verder vorm gegeven in samenspraak tussen schoolbestuur en personeelslid. Daarom krijgt de academie een korf aan extra omkaderingsmiddelen om in te zetten ter ondersteuning van de kerntaken van de leraar. Het schoolbestuur moet de uren uit de korf toekennen aan leraren en kan per leraar maximum één uur toekennen. Van dit principe kan enkel worden afgeweken tot maximum drie uur per leraar op grond van een gemotiveerd verzoek en na onderhandeling in het lokaal comité.

Anderzijds lestijden samen school maken. Een goede inspraakcultuur versterkt het beleidsvoerend vermogen en zorgt voor krachtige en kwaliteitsvolle onderwijsorganisaties en goede werkomstandigheden voor het onderwijspersoneel. Teneinde die doelstellingen te realiseren zullen – naast de reeds bestaande afspraken - bijkomende gekleurde middelen voor de versterking van het sociaal overleg en onderhandeling toegekend worden aan het lokale niveau.

Daarnaast wordt het aantal lestijden voor aanvangsbegeleiding verhoogd.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 50

Dit artikel creëert de onderafdeling m.b.t. de aanvullende lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van het onderwijzend personeel.

Artikel 51

Aan de academies voor deeltijds kunstonderwijs worden aanvullende lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van het onderwijzend personeel toegekend. Deze kerntaken worden gedefinieerd in de decreten rechtspositie (DRP's).

De academies kunnen deze middelen uitsluitend aanwenden in het kader van de kerntaken. De bijkomende uren kunnen ook enkel maar aangewend worden voor onderwijzend personeel. In het kader van het huidige lerarentekort voorzien we echter tijdens dit en volgend schooljaar (2021-2022 en 2022-2023) een uitzondering op deze aanwending. De verplichte toekenning van lestijden kerntaak in opdrachten van onderwijzend personeel kan er immers toe leiden dat bij een tekort aan personeelsleden die de vrijgekomen lesopdrachten moeten opnemen, die opdrachten niet ingevuld raken. Hierdoor kan de aanwending van deze middelen een omgekeerd effect hebben en net leiden tot meer werkdruk bij het onderwijzend personeel. Om dit te vermijden kan een schoolbestuur de lestijden aanwenden in ambten van ondersteunend personeel. Op deze wijze kunnen de middelen toch aangewend worden door in een van deze ambten een personeelslid aan te stellen met een opdracht die bepaalde taken van het onderwijzend personeel ondersteunt en verlicht.

Als er lokaal wordt vastgesteld dat een dergelijk tekort dreigt, kan het schoolbestuur aan het bevoegde lokaal comité voorstellen om lestijden kerntaak onderwijzend personeel aan te wenden in ambten van het ondersteunend personeel. In het bevoegde lokaal comité wordt bepaald hoe dit tekort wordt vastgesteld. De aanwending in de ambten van het ondersteunend personeel kan ook enkel als er in het bevoegde lokaal comité over onderhandeld is.

Vermits deze uitzondering tijdelijk van aard is en de aanvullende lestijden uitdrukkelijk bedoeld zijn voor de ondersteuning van de kerntaak van onderwijzend personeel mag het schoolbestuur deze betrekkingen in ambten van het ondersteunend personeel niet

vacant verklaren en kan ze er ook geen affectatie, mutatie of vaste benoeming in toewijzen.

Er wordt het lid van het onderwijzend personeel maximum één lestijd toegekend. Een uitzondering is mogelijk, mits gemotiveerd verzoek en na onderhandeling in het lokaal comité.

Dit artikel verduidelijkt de berekeningswijze en de toegekende lestijden in schooljaar 2021-2022. De berekening van de toegekende lestijden is gebaseerd op de het aandeel van de academie in het totale aantal lestijden. Het artikel verduidelijkt welke lestijden er voor deze berekening in beschouwing worden genomen. Het artikel verduidelijkt ook de aanpassingen die zullen gebeuren naar aanleiding van leerlingfluctuaties vanaf schooljaar 2022-2023.

Artikel 52

Dit artikel creëert de onderafdeling m.b.t. de aanvullende lestijden samen school maken.

Artikel 53

Aan de academies voor deeltijds kunstonderwijs worden aanvullende lestijden samen school maken toegekend.

De academies kunnen deze middelen uitsluitend aanwenden in het kader van samen school maken. De lestijden kunnen aangewend worden voor bestuurs- en onderwijzend personeel, en ook omgezet worden naar uren en punten. In dit laatste geval dienen deze lestijden te worden omgezet via omzettingstabellen vastgelegd door de Vlaamse Regering.

De berekening van de lestijden gebeurt op basis van een vaste coëfficiënt, vermenigvuldigd met het aantal lestijden die worden toegekend in het voorafgaande schooljaar. Het artikel verduidelijkt welke lestijden er voor deze berekening in beschouwing worden genomen.

Het aantal toegekende lestijden voor samen school maken is begrensd. Academies die uit de berekening recht hebben op meer dan 3 uur, ontvangen 3 lestijden. Academies die volgens de berekening recht hebben op minder dan 1 lestijd, ontvangen 1 lestijd.

Artikel 54

Er wordt versterking voorzien voor de aanvangsbegeleiding van startende personeelsleden door academies bijkomende middelen toe te kennen voor de vormgeving en ondersteuning van hun aanvangsbegeleiding om zo de instroom te versterken en beginnende leraren te behouden.

De verwijzing naar de jaartallen wordt aangepast aan de huidige cao, waarbij er wordt verwezen naar schooljaar 2021-2022. De wijze van aanwending van de lestijden aanvangsbegeleiding wordt in lijn gebracht met de cao. Wanneer lestijden aanvangsbegeleiding niet kunnen worden aangewend voor deze aanvangsbegeleiding, moeten ze worden aangewend voor de ondersteuning van de kerntaken van het onderwijzend personeel.

Dit artikel verduidelijkt de berekeningswijze en de toegekende lestijden vanaf het schooljaar 2021-2022. De berekening van het toegekende lestijden is gebaseerd op de het aandeel van de academie in het totale aantal lestijden. Het artikel verduidelijkt welke lestijden er voor deze berekening in beschouwing worden genomen. Het artikel verduidelijkt ook de aanpassingen die zullen gebeuren naar aanleiding van leerlingfluctuaties vanaf schooljaar 2022-2023.

Voor wat betreft de aanwending van de middelen aanvangsbegeleiding is er een mogelijkheid om de lestijden om te zetten in punten en uren. De omzettingstabel wordt opgesteld door de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 11. Wijziging van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 55

De verwijzing naar de jaartallen wordt aangepast aan de huidige cao, waarbij er wordt verwezen naar schooljaar 2021-2022. De wijze van aanwending van de uren aanvangsbegeleiding wordt in lijn gebracht met de cao. Wanneer uren aanvangsbegeleiding niet kunnen worden aangewend voor deze aanvangsbegeleiding, moeten ze worden aangewend voor de vermindering van de werkdruk.

Artikel 56

Aan de centra voor leerlingenbegeleiding worden bijkomende omkaderingsgewichten voorzien ter vermindering van de werkdruk. De berekening gebeurt op basis van de reële omkadering en wordt aangepast aan eventuele jaarlijkse wijzigingen in deze omkadering.

Het artikel verduidelijkt de wijze van aanwending van deze omkaderingsgewichten en de mogelijkheden tot overdracht. Bij overdracht kunnen deze omkaderingsgewichten ook enkel maar aangewend worden voor de vermindering van de werkdruk. De aanwending van deze middelen wordt gekoppeld aan een lokaal overleg, gezien de mogelijke diversiteit in maatregelen ter verminderen van de werkdruk.

Artikel 57

Aan de centra voor leerlingenbegeleiding worden bijkomende omkaderingsgewichten voorzien voor het samen school maken. De berekening gebeurt op basis van de reële omkadering en wordt aangepast aan eventuele jaarlijkse wijzigingen in deze omkadering. De aanwending van deze uren is gericht op de versterking van het sociaal overleg en onderhandeling. Bij overdracht kunnen deze omkaderingsgewichten ook enkel maar aangewend worden voor het samen school maken.

Artikel 58

In de CAO 's die aanleiding hebben gegeven tot dit decreet werd afgesproken dat de meerderheid van artikelen uitwerking hebben met ingang van 1 september 2021.

Voor de artikelen 34, 35 werd afgesproken dat deze ingaan op 1 januari 2022.

Artikel 37, 2° heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Het gaat hier om de rechtzetting van een louter materiële vergissing. De regeling kent een voordeel toe dat de facto al werd toegekend aan het tehuis De rijzende Ster.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS